

TROJÍ CESTA

sv. Bonaventura

Úvod

Jelikož každá věda nese na sobě znamení Trojice, tedy zvláště ta, která se učí v Písmu sv., se musí vyznačovat znameními Trojice. Proto praví Moudrý o této svaté nauce, že ji popsal trojím způsobem pro její trojí duchovní smysl, totiž:

Úvod

Jelikož každá věda nese na sobě znamení Trojice, tedy zvláště ta, která se učí v Písmu sv., se musí vyznačovat znameními Trojice. Proto praví Moudrý o této svaté nauce, že ji popsal trojím způsobem pro její trojí duchovní smysl, totiž:

- mravní,
- alegorický (přenesený)
- anagogický (vzhledem k věčnému životu)

Úvod

Jelikož každá věda nese na sobě znamení Trojice, tedy zvláště ta, která se učí v Písmu sv., se musí vyznačovat znameními Trojice. Proto praví Moudrý o této svaté nauce, že ji popsal trojím způsobem pro její trojí duchovní smysl, totiž:

- mravní,
- alegorický
- anagogický
- očistnému,
- osvěcujícímu
- zdokonalujícímu

Úvod

Jelikož každá věda nese na sobě znamení Trojice, tedy zvláště ta, která se učí v Písmu sv., se musí vyznačovat znameními Trojice. Proto praví Moudrý o této svaté nauce, že ji popsal trojím způsobem pro její trojí duchovní smysl, totiž:

- mravní,
- alegorický
- anagogický
- očištnému,
- osvěcujícímu
- zdokonalujícímu
- pokoj
- pravda
- láska

DUCHOVNÍ
SMYSL

VEDE K ŽIVOTU

VÝSLEDEK

***KAPITOLA I
O MEDITACI,
KTEROU SE DUŠE
OČIŠŤUJE, OSVĚCUJE A
ZDOKONALUJE***

Nejprve pozorujme způsoby meditace. Je třeba vědět, že jsou v nás tři síly, a podle toho, jak jich užíváme, také postupujeme na této trojí cestě, totiž:

Nejprve pozorujme způsoby meditace. Je třeba vědět, že jsou v nás tři síly, a podle toho, jak jich užíváme, také postupujeme na této trojí cestě, totiž:

- osten svědomí,
- paprsek poznání,
- oheň moudrosti

Nejprve pozorujme způsoby meditace. Je třeba vědět, že jsou v nás tři síly, a podle toho, jak jich užíváme, také postupujeme na této trojí cestě, totiž:

- osten svědomí,
- paprsek poznání,
- oheň moudrosti
- očištění
- osvícení
- zdokonalení

I. Cesta očisty a její trojí cvičení

**Ohledně ostnu svědomí je člověk povinen cvičit se takto,
aby svědomím**

**Ohledně ostnu svědomí je člověk povinen cvičit se takto,
aby svědomím**

- otřásl
- zaostril jej
- usměrňoval

Ohledně ostnu svědomí je člověk povinen cvičit se takto, aby svědomím

- otřásl
- zaostril jej
- usměrňoval
- vzpomínkou na hřích
- zamyšlením se nad sebou
- uvažováním o dobru

Připomínat si hřích se má konat tak, aby duch sám sebe napomínal kvůli mnohým

Připomínat si hřích se má konat tak, aby duch sám sebe napomínal kvůli mnohým

- nedbalostem,
- žádostem
- a ničemnostem.

Připomínat si hřích se má konat tak, aby duch sám sebe napomínal kvůli mnohým

- nedbalostem,
- žádostem
- a ničemnostem.

Do těchto tří skupin můžeme zařadit všechny naše hříchy a zlobu, ať jsme k nim pokoušeni, nebo jsme je již vykonali.

Ohledně nedbalosti je potřeba:

Za prvé, aby člověk uvažoval, zda nebyl nedbalý

Ohledně nedbalosti je potřeba:

Za prvé, aby člověk uvažoval, zda nebyl nedbalý

- v bdělosti nad srdcem
- ve využívání času
- ve sledování cíle

Ohledně nedbalosti je potřeba:

Za prvé, aby člověk uvažoval, zda nebyl nedbalý

- v bdělosti nad srdcem
- ve využívání času
- ve sledování cíle
- dobře bdít nad srdcem,
- užitečně využívat čas
- každému dílu stanovit náležitý cíl

NEDBALOST

ŘEŠENÍ

Za druhé musí člověk zvažovat, zda nebyl nedbalý

Za druhé musí člověk zvažovat, zda nebyl nedbalý

- v modlitbě
- v četbě
- a ve vykonávání dobrých skutků

Za druhé musí člověk zvažovat, zda nebyl nedbalý

- v modlitbě
- v četbě
- a ve vykonávání dobrých skutků

Neboť v tomto trojím se musí velmi pilně cvičit a vzdělávat ten, kdo chce vydávat dobré ovoce ve svůj čas, protože žádné z těchto cvičení nikdy samo bez druhého nestačí.

NEDBALOST

ŘEŠENÍ

Za třetí musí zvážit, zda nebyl nedbalý

Za třetí musí zvážit, zda nebyl nedbalý

- v pokání
- v kladení odporu
- v pokroku

Za třetí musí zvážit, zda nebyl nedbalý

- v pokání
- v kladení odporu
- v pokroku
- oplakávat zlo, jehož se dopustil
- odmítat d'ábelská pokušení
- postupovat od ctnosti ke ctnosti

NEDBALOST

ŘEŠENÍ

Ohledně žádostivosti člověk musí zvažovat, zda ve svém nitru nežije

Ohledně žádostivosti člověk musí zvažovat, zda ve svém nitru nežije

- touhou po rozkoši,
- touhou zvědavosti,
- touhou po marnivosti

Ohledně žádostivosti člověk musí zvažovat, zda ve svém nitru nežije

- touhou po rozkoši,
- touhou zvědavosti,
- touhou po marnivosti

neboť ty jsou
kořenem všeho zla

**Za prvé je třeba přezkoumávat žádostivost po rozkoši,
která v člověku žije tehdy, když v něm je**

Za prvé je třeba přezkoumávat žádostivost po rozkoši, která v člověku žije tehdy, když v něm je

- dychtění po sladkostech,
- dychtění po jemných věcech,
- dychtění po tělesných požitcích

Za prvé je třeba přezkoumávat žádostivost po rozkoši, která v člověku žije tehdy, když v něm je

- dychtění po sladkostech,
- dychtění po jemných věcech,
- dychtění po tělesných požitcích
- lahodná jídla
- luxusní šaty
- prostopášná zábava

Za prvé je třeba přezkoumávat žádostivost po rozkoši, která v člověku žije tehdy, když v něm je

- dychtění po sladkostech,
- dychtění po jemných věcech,
- dychtění po tělesných požitcích
- lahodná jídla
- luxusní šaty
- prostopášná zábava

Vědomě toužit po tom všem je nejen pokárání hodné, ale člověk to má odmítat už při prvním hnutí.

Za druhé je třeba rozvažovat o touze po zvědavosti, zda v člověku žije nebo žila. Ta je odhalena tehdy, když když někdo prahne

Za druhé je třeba rozvažovat o touze po zvědavosti, zda v člověku žije nebo žila. Ta je odhalena tehdy, když když někdo prahne

- vědět, co je tajné,
- vidět, co je krásné,
- a mít, co je drahé

Za druhé je třeba rozvažovat o touze po zvědavosti, zda v člověku žije nebo žila. Ta je odhalena tehdy, když když někdo prahne

- vědět, co je tajné,
- vidět, co je krásné,
- a mít, co je drahé

V tom všem tkví velmi hanebná chyba chtivosti a zvědavosti.

**Za třetí je třeba rozvažovat o žádostivosti po marnosti,
která tehdy v člověku žije nebo žila, když v něm byla**

Za třetí je třeba rozvažovat o žádostivosti po marnosti, která tehdy v člověku žije nebo žila, když v něm byla

- touha po přízni,
- touha po slávě,
- touha po poctách

Za třetí je třeba rozvažovat o žádostivosti po marnosti, která tehdy v člověku žije nebo žila, když v něm byla

- touha po přízni,
- touha po slávě,
- touha po poctách

Toto všechno je prázdnotou a činí to člověka prázdným, proto máme před tím utíkat podobně jako před hříšnou žádostivostí po ženách. A z toho všeho musí svědomí obviňovat lidské srdce.

**Ohledně ničemností musí uvažovat, jestli v něm nejsou
nebo někdy nebyla**

**Ohledně ničemností musí uvažovat, jestli v něm nebudí
nebo někdy nebujela**

- bud' hněvivost
- nebo závist
- nebo zatrpčnost

**Ohledně ničemností musí uvažovat, jestli v něm nebudí
nebo někdy nebujela**

- bud' hněvivost
- nebo závist
- nebo zatrpčnost

které činí duši ničemnou.

**Za prvé je třeba uvažovat o ničemnosti hněvu, který je
obsažený**

**Za prvé je třeba uvažovat o ničemnosti hněvu, který je
obsažený**

- v duši, v gestu, ve slově,
- nebo v srdci, na tváři, v hlase,
- nebo v pocitu, ve slově, ve skutku

Za druhé je třeba uvažovat o ničemnosti závisti,

Za druhé je třeba uvažovat o ničemnosti závisti,

- která se rmoutí z cizího úspěchu
- která se raduje z cizího protivenství
- a která je chladná vůči cizí bídě

Za třetí je třeba uvažovat o ničemnosti zatrpčnosti, ze které povstávají:

Za třetí je třeba uvažovat o ničemnosti zatrpčnosti, ze které povstávají:

- zlá podezření,
- rouhavé myšlenky
- zlomyslné osočování

Za třetí je třeba uvažovat o ničemnosti zatrpčnosti, ze které povstávají:

- zlá podezření,
- rouhavé myšlenky
- zlomyslné osočování

Každou takovou ničemnost je třeba si velmi ošklivit.

Za třetí je třeba uvažovat o ničemnosti zatrpčnosti, ze které povstávají:

- **zlá podezření,**
- **rouhavé myšlenky**
- **zlomyslné osočování**

Každou takovou ničemnost je třeba si velmi ošklivit.

V důsledku tohoto trojího uvažování se má osten svědomí třikrát zachvět a duše má hořekovat.

Když jsme viděli, jak se musí zachvět ostnem svědomí při uvažování o hříchu, je třeba podívat se na to, jak je třeba zaostřit osten svědomí k zamyšlení nad sebou. Člověk musí vzhledem k sobě uvážit trojí, a to:

Když jsme viděli, jak se musí zachvět ostnem svědomí při uvažování o hříchu, je třeba podívat se na to, jak je třeba zaostřit osten svědomí k zamyšlení nad sebou. Člověk musí vzhledem k sobě uvážit trojí, a to:

- blížící se den smrti,
- čerstvou krev kříže
- a přítomnou tvář Soudce

Když jsme viděli, jak se musí zachvět ostnem svědomí při uvažování o hříchu, je třeba podívat se na to, jak je třeba zaostřit osten svědomí k zamyšlení nad sebou. Člověk musí vzhledem k sobě uvážit trojí, a to:

- blížící se den smrti,
- čerstvou krev kříže
- a přítomnou tvář Soudce

Nebot' tímto trojím se osten svědomí naostří proti každému zlu.

**Za prvé se naostruje, když člověk uvažuje o dni smrti,
protože ten je:**

**Za prvé se naostruje, když člověk uvažuje o dni smrti,
protože ten je:**

- nezjistitelný,
- nevyhnutelný
- a neodvolatelný

Za prvé se naostruje, když člověk uvažuje o dni smrti, protože ten je:

- nezjistitelný,
- nevyhnutelný
- a neodvolatelný

Jestliže toto pečlivě uváží, pak se co nejpilněji vynasnaží, aby se, dokud má čas očistil od veškeré nedbalosti, žádostivosti a ničemnosti. Vždyť kdo by zůstal v hříchu, když si není jist zítřkem?

**Za druhé se osten svědomí zaostruje, když člověk
uvažuje o Krvi na kříži prolité**

Za druhé se osten svědomí zaostruje, když člověk uvažuje o Krvi na kříži prolité

- k povzbuzení lidského srdce,
- k jeho obmytí
- a nakonec k jeho obměkčení

Za druhé se osten svědomí zaostřuje, když člověk uvažuje o Krvi na kříži prolité

- k povzbuzení lidského srdce,
- k jeho obmytí
- a nakonec k jeho obměkčení

Neboť byla prolita, aby obmyla lidskou špinavost, aby ze smrti přiváděla k životu a aby zúrodňovala vyprahlost. Vždyť kdo by byl tak tupý, aby dovolil, že by v něm vládla vina nedbalosti nebo žádostivosti či ničemnosti, když uváží, že pro něj byla prolita tato velmi vzácná Krev?

**Za třetí se osten svědomí zaostruje, když uvažuje o tváři
Soudce, neboť On je:**

**Za třetí se osten svědomí zaostruje, když uvažuje o tváři
Soudce, neboť On je:**

- neomylný,
- neoblomný
- a nelze mu uniknout

Za třetí se osten svědomí zaostruje, když uvažuje o tváři Soudce, neboť On je:

- neomylný,
- neoblomný
- a nelze mu uniknout
- oklamat Jeho moudrost,
- překroutit Jeho spravedlnost
- nebo se vyhnout trestu

Za třetí se ostěn svědomí zaostruje, když uvažuje o tváři Soudce, neboť On je:

- neomylný,
- neoblomný
- a nelze mu uniknout
- oklamat Jeho moudrost,
- překroutit Jeho spravedlnost
- nebo se vyhnout trestu

Není-li „žádné dobro bez odměny a žádné zlo bez trestu,“ kdo se nestane nabroušeným proti každému zlu, když toto uváží?

Potom je třeba podívat se na to, jak je třeba vyleštit osten svědomí úvahami o dobru. Je trojí dobro, které je třeba promyslet, neboť když si ho člověk osvojí, tím se vyleští osten svědomí, a to:

Potom je třeba podívat se na to, jak je třeba vyleštit osten svědomí úvahami o dobru. Je trojí dobro, které je třeba promyslet, neboť když si ho člověk osvojí, tím se vyleští osten svědomí, a to:

- horlivost proti nedbalosti,
- přísnost proti žádostivosti
- a dobrota proti ničemnosti

Potom je třeba podívat se na to, jak je třeba vyleštit osten svědomí úvahami o dobru. Je trojí dobro, které je třeba promyslet, neboť když si ho člověk osvojí, tím se vyleští osten svědomí, a to:

- horlivost proti nedbalosti,
- přísnost proti žádostivosti
- a dobrota proti ničemnosti

Kdo si ty tři osvojí, bude mít svědomí dobré a správné. Právě o tom hovoří prorok: Řekl jsem ti člověče, co je dobré, a co Pán od tebe žádá; být spravedlivý, milovat milosrdenství a horlivě kráčet se svým Bohem. To se vlastně týká oněch tří zmíněných dober. Podobně praví Pán u Lukáše: Mějte bedra přepásaná atd.“

Nejprve tedy máme začít od horlivosti, která otevře cestu ostatním. Lze ji popsat takto: horlivost je jakási svěžest ducha, která vyhání každou nedbalost a uschopňuje duši k tomu, aby všechny božské záležitosti vykonávala

Nejprve tedy máme začít od horlivosti, která otevře cestu ostatním. Lze ji popsat takto: horlivost je jakási svěžest ducha, která vyhání každou nedbalost a uschopňuje duši k tomu, aby všechny božské záležitosti vykonávala

- pozorně,
- s důvěrou
- a elegantně

Nejprve tedy máme začít od horlivosti, která otevře cestu ostatním. Lze ji popsat takto: horlivost je jakási svěžest ducha, která vyhání každou nedbalost a uschopňuje duši k tomu, aby všechny božské záležitosti vykonávala

- **pozorně,**
- **s důvěrou**
- **a elegantně**

To otvírá cestu všem dalším dobrům.

Pak následuje přísnost, která je jakousi pevností ducha, která mírní každou žádostivost a uschopňuje k tomu, abychom si oblíbili:

Pak následuje přísnost, která je jakousi pevností ducha, která mírní každou žádostivost a uschopňuje k tomu, abychom si oblíbili:

- drsnost,
- chudobu
- a obyčejné věci

Jako třetí následuje dobrota, která je jakousi sladkostí duše, která vylučuje jakoukoli ničemnost a uschopňuje duši

Jako třetí následuje dobrota, která je jakousi sladkostí duše, která vylučuje jakoukoli ničemnost a uschopňuje duši

- k velkorysosti,
- ke snášenlivosti
- a k vnitřní radosti

A zde je konec očišťování na cestě meditování. Neboť jakékoli čisté svědomí je radostné a veselé. Kdo se tedy chce očistit, ať se výše uvedeným způsobem obrátí k ostnu svědomí. V uvedeném cvičení může naše meditace začít od kterékoli části. Máme však postupovat od jedné části k druhé a zabývat se jí tak dlouho, dokud nedosáhneme klid a pohodu, ze které vzniká duchovní štěstí. Po jeho dosažení je duch připravený stoupat výš. Tato cesta tedy začíná ostnem svědomí a končí pocitem duchovní radosti, koná se v bolesti ale naplňuje se v lásce.

II. Cesta osvícení a její trojí cvičení

Na druhém místě po cestě očištění následuje cesta osvícení, na které se musí člověk cvičit vzhledem k paprsku rozumu v následujícím pořadí.

Na druhém místě po cestě očištění následuje cesta osvícení, na které se musí člověk cvičit vzhledem k paprsku rozumu v následujícím pořadí.

- Za prvé je třeba tento paprsek vrhnout na zlo, které bylo člověku prominuto,
- za druhé jej rozšířit o svěřená dobrodíní
- a za třetí jej obrátit ke slíbeným odměnám.

Paprsek rozumu vrhá člověk tehdy, když pečlivě zvažuje zlo, které mu Pán prominul, a kterého je tolik, kolik je hříchů, které jsme spáchali – a zároveň je tak velké, jak velké jsou hříchy, kterými jsme se provinili, a jak velká jsou dobra, která jsme ztratili. Tato meditace je dost jasná z toho, co bylo uvedeno výše. Ale kromě toho je třeba ještě uvážit, do jakého zla bychom upadli, kdyby to Pán dopustil.

Když to pečlivě zvažujeme, paprsek rozumu osvětluje naše temnoty. Toto osvětlení musí být spojeno s pocitem vděčnosti; jinak by to totiž nebylo osvětlení nebeské, kdybychom neviděli, že za jeho září následuje žár. Proto je třeba vzdávat díky za odpuštění zla, kterého jsme se dopustili nebo se mohli dopustit

Když to pečlivě zvažujeme, paprsek rozumu osvětluje naše temnoty. Toto osvícení musí být spojeno s pocitem vděčnosti; jinak by to totiž nebylo osvícení nebeské, kdybychom neviděli, že za jeho září následuje žár. Proto je třeba vzdávat díky za odpuštění zla, kterého jsme se dopustili nebo se mohli dopustit

- z tísně,
- ze slabosti
- nebo ze zvrácenosti vůle.

Za druhé je třeba se podívat na to, jak se tento paprsek rozšiřuje, když uvažujeme o dobrodiních, která nám byla svěřena. Jsou trojího druhu.

Za druhé je třeba se podívat na to, jak se tento paprsek rozšiřuje, když uvažujeme o dobrodiních, která nám byla svěřena. Jsou trojího druhu.

- Jedna dobrodiní slouží k doplnění přirozenosti,
- jiná jsou pomocí milosti
- a další jsou darem hojnosti.

**K doplnění přirozenosti se vztahuje to, co Bůh dal
člověku:**

K doplnění přirozenosti se vztahuje to, co Bůh dal člověku:

- ohledně těla dal úplnost údů, zdraví organismu a ušlechtilost pohlaví;
 - ohledně smyslů dal ostrý zrak, bystrý sluch a rozvážnou řeč,
 - ohledně duše dal jasný rozum, správný úsudek a dobrého ducha.
-
-

K pomoci milosti náleží,

K pomoci milosti náleží,

- že za prvé dal milost křtu, kterou Bůh zahladil viny, vrátil nevinnost a udělil spravedlnost, která činí člověka hodným věčného života.

K pomoci milosti náleží,

- že za první dal milost křtu, kterou Bůh zahladil viny, vrátil nevinnost a udělil spravedlnost, která činí člověka hodným věčného života.
- Za druhé, že udělil milost pokání, která odpovídá vhodnosti doby, vůli duše a vznešenosti náboženství.

K pomoci milosti náleží,

- že za první dal milost křtu, kterou Bůh zahladil viny, vrátil nevinnost a udělil spravedlnost, která činí člověka hodným věčného života.
 - Za druhé, že udělil milost pokání, která odpovídá vhodnosti doby, vůli duše a vznešenosti náboženství.
 - Za třetí, že udělil milost kněžství, kterou tě učinil šířitelem nauky, šířitelem odpuštění i šířitelem eucharistie. V tom všem se méně nebo více rozdávají slova života.
-
-

K daru hojnosti náleží:

- za prvé, že Bůh dal člověku celý svět – bytosti nižší ke službě, bytosti jemu rovné k zásluze, bytosti vyšší k jeho ochraně.

K daru hojnosti náleží:

- za prvé, že Bůh dal člověku celý svět – bytosti nižší ke službě, bytosti jemu rovné k zásluze, bytosti vyšší k jeho ochraně.
 - Za druhé, že Bůh dal člověku svého Syna, a to za bratra a přítele a dal ho jako výkupné a dává ho denně za pokrm. To první ve vtělení, to druhé v utrpení a to třetí při proměňování.
-
-

K daru hojnosti náleží:

- za prvé, že Bůh dal člověku celý svět – bytosti nižší ke službě, bytosti jemu rovné k zásluze, bytosti vyšší k jeho ochraně.
 - Za druhé, že Bůh dal člověku svého Syna, a to za bratra a přítele a dal ho jako výkupné a dává ho denně za pokrm. To první ve vtělení, to druhé v utrpení a to třetí při proměňování.
 - Za třetí, že Bůh dal člověku Ducha svatého jako znamení přijetí, jako výsadu adoptování a jako zásnubní prsten. Neboť učinil křesťanskou duši svou přítelkyní, svou dcerou i svou snoubenkou.
-
-

To všechno je podivuhodné a nedocenitelné,
proto při meditování o tom musí být duše
Bohu náležitě vděčná.

Nakonec se zřetelem na cestu osvícení je třeba pomocí meditace obrátit paprsek rozumu tak, aby si připomínal slíbenou odměnu, a vracel se tak ke zřídлу veškerého dobra. Je tedy třeba horlivě uvažovat a často myslet na to, že Bůh, který neklame, přislíbil těm, kdo mu věří a kdo ho milují

Nakonec se zřetelem na cestu osvícení je třeba pomocí meditace obrátit paprsek rozumu tak, aby si připomínal slíbenou odměnu, a vracel se tak ke zřídlu veškerého dobra. Je tedy třeba horlivě uvažovat a často myslet na to, že Bůh, který neklame¹, přislíbil těm, kdo mu věří a kdo ho milují

- odstranění veškerého zla,
- společenství se všemi svatými,
- vyplnění všech tužeb v Něm samém, jenž je pramenem i cílem všech dober,

jenž je tak Dobrý, že přesahuje

jenž je tak Dobrý, že přesahuje

- každou prosbu,
- každou touhu
- i každou cenu

jenž je tak Dobrý, že přesahuje

- každou prosbu,
- každou touhu
- i každou cenu

a nás považuje za hodné tak velkého dobra, jestliže Jej milujeme a toužíme po Něm nade vše a kvůli Němu – a proto k Němu musíme tíhnout s veškerou touhou i s citem i s ochotou.

III. Cesta zdokonalení a její trojí cvičení

Nakonec půjde o to, jak se máme cvičit ve vztahu k ohni moudrosti. Je třeba to dělat v následujícím pořadí, neboť tento oheň je třeba

Nakonec půjde o to, jak se máme cvičit ve vztahu k ohni moudrosti. Je třeba to dělat v následujícím pořadí, neboť tento oheň je třeba

- za první shrnout,
- za druhé rozpálit
- a za třetí vyzvednout.

Oheň se shrnuje odmítáním vznětu každé lásky ke tvorům. Proto je třeba zříkat se vznětu této lásky, jelikož

Oheň se shrnuje odmítáním vznětu každé lásky ke tvorům. Proto je třeba zříkat se vznětu této lásky, jelikož

- láska ke tvorům nepomáhá;
- a jestli pomůže, tak neposílí;
- a jestli posílí, tak nepostačí.

Oheň se shrnuje odmítáním vznětu každé lásky ke tvorům. Proto je třeba zříkat se vznětu této lásky, jelikož

- láska ke tvorům nepomáhá;
- a jestli pomůže, tak neposílí;
- a jestli posílí, tak nepostačí.

Proto je třeba všechnu takovou lásku úplně odtrhnout od touhy.

Za druhé je třeba oheň rozpálit, a to tak, že se touha obrátí ke Snoubencově lásce. Dělá se to tak, že přirovnáváme lásku

Za druhé je třeba oheň rozpálit, a to tak, že se touha obrátí ke Snoubencově lásce. Dělá se to tak, že přirovnáváme lásku

- k sobě samým
- nebo k touze
nebešťanů
- nebo k samotnému
Snoubenci.

Za druhé je třeba oheň rozpálit, a to tak, že se touha obrátí ke Snoubencově lásce. Dělá se to tak, že přirovnáváme lásku

- k sobě samým
 - nebo k touze nebešťanů
 - nebo k samotnému Snoubenci.
 - láska může vynahradit každý nedostatek,
 - láska dává blaženým úplnou hojnost všeho dobra,
 - láska poskytuje Jeho nejvyšší žádoucí přítomnost.
-
-

Za druhé je třeba oheň rozpálit, a to tak, že se touha obrátí ke Snoubencově lásce. Dělá se to tak, že přirovnáváme lásku

- k sobě samým
- nebo k touze nebešťanů
- nebo k samotnému Snoubenci.
- láska může vynahradit každý nedostatek,
- láska dává blaženým úplnou hojnost všeho dobra,
- láska poskytuje Jeho nejvyšší žádoucí přítomnost.

To vše rozpaluje touhu.

Za třetí je třeba oheň vyzvednout nade vše

Za třetí je třeba oheň vyzvednout nade vše

- smyslové,
- představitelné
- i poznatelné,

a to v následujícím pořadí, aby člověk, který Ho touží
bezprostředně a dokonale milovat,

a to v následujícím pořadí, aby člověk, který Ho touží bezprostředně a dokonale milovat,

- za prvé, aby si při meditaci říkal, že ten, jehož touží milovat, není smyslový, protože není ani viditelný, ani slyšitelný, ani ho nelze ucítit, ani ochutnat nebo nahmatat, a tudíž není smyslový, ale je celý žádoucí.

a to v následujícím pořadí, aby člověk, který Ho touží bezprostředně a dokonale milovat,

- za prvé, aby si při meditaci říkal, že ten, jehož touží milovat, není smyslový, protože není ani viditelný, ani slyšitelný, ani ho nelze ucítit, ani ochutnat nebo nahmatat, a tudíž není smyslový, ale je celý žádoucí.
- Za druhé, aby uvažoval že není možné si ho představovat, protože není ani konečný, ani zobrazitelný, ani spočítatelný ani popsitelný ani proměnlivý, a tudíž si ho nelze představit, ale je celý žádoucí.

a to v následujícím pořadí, aby člověk, který Ho touží bezprostředně a dokonale milovat,

- za prvé, aby si při meditaci říkal, že ten, jehož touží milovat, není smyslový, protože není ani viditelný, ani slyšitelný, ani ho nelze ucítit, ani ochutnat nebo nahmatat, a tudíž není smyslový, ale je celý žádoucí.
 - Za druhé, aby uvažoval že není možné si ho představovat, protože není ani konečný, ani zobrazitelný, ani spočítatelný ani popsitelný ani proměnlivý, a tudíž si ho nelze představit, ale je celý žádoucí.
 - Za třetí, aby uvažoval, že není poznatelný, protože není dokazatelný ani definovatelný ani uchopitelný myšlenkou ani docenitelný ani prozkoumatelný, a tudíž je nepoznatelný, ale je celý žádoucí.
-
-

IV. Doplnění

Z toho všeho lze snadno vyvodit, jak se přichází k moudrosti Písma sv. při meditování o cestě očištění, osvícení a zdokonalení. A nejen obsah Písma sv., nýbrž každou svou meditaci máme vztahovat k těmto cestám. Vždyť každá meditace moudrého člověka se týká

Z toho všeho lze snadno vyvodit, jak se přichází k moudrosti Písma sv. při meditování o cestě očištění, osvícení a zdokonalení. A nejen obsah Písma sv., nýbrž každou svou meditaci máme vztahovat k těmto cestám. Vždyť každá meditace moudrého člověka se týká

- buď lidských činů, když totiž rozjímá o tom, co člověk učinil a co by měl učinit, a jaké jsou jeho pohnutky;

Z toho všeho lze snadno vyvodit, jak se přichází k moudrosti Písma sv. při meditování o cestě očištění, osvícení a zdokonalení. A nejen obsah Písma sv., nýbrž každou svou meditaci máme vztahovat k těmto cestám. Vždyť každá meditace moudrého člověka se týká

- buď lidských činů, když totiž rozjímá o tom, co člověk učinil a co by měl učinit, a jaké jsou jeho pohnutky;
- nebo se týká božského díla, když rozjímá, jak moc toho Bůh člověku dal, že to všechno udělal pro něho, jak mnoho mu odpustil i jak mnoho mu slíbil. V tom jsou zahrnuta díla stvoření, vykoupení i oslavení;

Z toho všeho lze snadno vyvodit, jak se přichází k moudrosti Písma sv. při meditování o cestě očištění, osvícení a zdokonalení. A nejen obsah Písma sv., nýbrž každou svou meditaci máme vztahovat k těmto cestám. Vždyť každá meditace moudrého člověka se týká

- buď lidských činů, když totiž rozjímá o tom, co člověk učinil a co by měl učinit, a jaké jsou jeho pohnutky;
 - nebo se týká božského díla, když rozjímá, jak moc toho Bůh člověku dal, že to všechno udělal pro něho, jak mnoho mu odpustil i jak mnoho mu slíbil. V tom jsou zahrnuta díla stvoření, vykoupení i oslavení;
 - nebo se týká obou východisek, Boha i duše, jak mají být vzájemně spojena.
-
-

V tom má spočívat celá naše meditace, poněvadž v tom je cíl všeho myšlení i jednání a to je opravdová moudrost, v níž je poznání získané opravdovou zkušeností.

Tomuto druhu meditace se musí věnovat celá duše, a to všemi svými silami, to jest rozumem, důvtipem, svědomím i vůlí. Neboť v tomto druhu meditace

Tomuto druhu meditace se musí věnovat celá duše, a to všemi svými silami, to jest rozumem, důvtipem, svědomím i vůlí. Neboť v tomto druhu meditace

- rozum provádějící bádání dává návrhy,
- důvtip utvářející mínění stanoví definici,
- svědomí vydávající svědectví nabízí závěr
- a vůle, které náleží volba, přináší řešení.

Například, chce-li někdo uvažovat o cestě
očištění, pak se jeho rozum musí ptát, co se
stane s člověkem, který zneuctil Boží chrám.

Například, chce-li někdo uvažovat o cestě
očištění, pak se jeho rozum musí ptát, co se
stane s člověkem, který zneuctil Boží chrám.
Důvtip odpoví, že buď musí zhynout, nebo se
musí očistit kajícím nářkem;

Například, chce-li někdo uvažovat o cestě
očištění, pak se jeho rozum musí ptát, co se
stane s člověkem, který zneuctil Boží chrám.
Důvtip odpoví, že buď musí zhynout, nebo se
musí očistit kajícím nářkem; svědomí
dosvědčí: ty jsi to, a tedy buď by ses měl
zavrhnout, nebo se podrobit ostnu pokání;

Například, chce-li někdo uvažovat o cestě
očištění, pak se jeho rozum musí ptát, co se
stane s člověkem, který zneuctil Boží chrám.
Důvtip odpoví, že buď musí zhynout, nebo se
musí očistit kajícím nářkem; svědomí
dosvědčí: ty jsi to, a tedy buď by ses měl
zavrhnout, nebo se podrobit ostnu pokání;
konečně vůle si vybírá, že přijímá nářek
dobrovolného pokání, protože odmítá věčné
zavržení.

Například, chce-li někdo uvažovat o cestě
očištění, pak se jeho rozum musí ptát, co se
stane s člověkem, který zneuctil Boží chrám.
Důvtip odpoví, že buď musí zhynout, nebo se
musí očistit kajícím nářkem; svědomí
dosvědčí: ty jsi to, a tedy buď by ses měl
zavrhnout, nebo se podrobit ostnu pokání;
konečně vůle si vybírá, že přijímá nářek
dobrovolného pokání, protože odmítá věčné
zavržení.

Na ostatních cestách se uvažuje stejně.
